

[Landbrugsministeren.]

Derfor har jeg ment, at det var rigtigt at begynde Oprettelsen af saadanne Brug. Jeg udtaler ogsaa min Paaskønnelse af, at det ærede Medlem Hr. Holstein fuldt ud kunde slutte sig til, at vi for de Midler, der bliver tilovers her, søger at oprette noget større Brug end dem, der hidtil har været oprettet.

Saa udtalte det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen, at han saa en Fare i, at hver enkelt kunde købe sin Jord; saa gik Jordpriserne op; det var ikke samlet Køb, som Staten foretog, og saa var det vanskeligt at anlægge Veje. Ja, men det er netop Meningen, at det skal være et samlet Køb; om det er Staten, der foretager det eller ikke, kan man diskutere om; det er Staten, der garanterer Købet og overlader til den Udstykningsforening, der arbejder dernede, og som har Kendskab til Forholdene, at foretage Købet og lede Udstykningen paa bedste Maade, under Tilsyn og Kontrol af Statens Jordlovsudvalg. Det er netop et samlet Køb, der er Tale om, og derefter Udstykning, dels til Husmandsbrug efter de bestaaende Love, dels til Oprettelse af mindre Gaardmandsbrug efter det Lovforslag, vi her drøfter, og som forhaabentlig snart bliver ophøjet til Lov.

Det ærede Medlem udtalte sin store Frygt for, at Jordpriserne vilde stige, naar vi kom ind paa en saadan Lovgivning. Det har jeg nu hørt mange Gange i denne Sag, at hver Gang vi giver Bevilling til Udstykning, stiger Jordpriserne. Jeg maa sige, at hele den Omsorg for, at Jordpriserne ikke skal stige, forekommer mig højest ejendommelig i Øjeblikket. Thi Sandheden er den, at der ikke er noget, der er steget saa lidt og faldet saa meget som den nøgne Jordpris. Vi har Jordpriser nu — det ved Medlemmerne af Statens Jordlovsudvalg — baade paa gode og daarlige Jorder, der er nede paa Førkrigsprisen for den nøgne Jord; men hvad der ikke er nede paa Førkrigsprisen, er Byggeomkostningerne, de er oppe paa en Stigning af indtil det dobbelte af, hvad de var i 1914.

De, der taler om Jordmonopol og om, at man skal passe paa, at man ikke forærer dem noget, der har Jordmonopol, overser, at der er opstaaet et andet Monopol, nemlig det, der giver Adgang til Byggepladserne. Her er opstaaet en Byggeindustri, en monopoliseret 8-Timers Byggeindustri, der i allerhøjeste Grad modarbejder Udstykning, og som staaar som den største Hindring for, at en rentabel Udstykning kan finde Sted. Jeg synes, at

man hellere skulde have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Monopol.

Der er saa vist ingen Grund til her at tale om Stigning af Jordpriserne; Jordpriserne er, i Modsætning til Byggeomkostningerne, stærkt faldende, og specielt i de Egne, vi her taler om — for de Jorder, som jeg ved Forelæggelsen kaldte Bagjorder, som ligger langt borte fra Veje —, er vi nede paa Priser omkring 200 Kr. pr. Td. Land, og endda mindre Priser, for Jord, der er udmærket brugbar, god Brugsjord til Opdyrking. Men i alle Tilfælde, naar Købet foretages paa den Maade, jeg har omtalt, samlet og inden Vejforbindelser kommer, saa tror jeg ikke, nogen behøver at bekymre sig om Jordprisernes Stigning, som i øvrigt er et Fænomen, der slet ingen praktisk Betydning har i Øjeblikket.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen omtalte det Forslag, som han selv paa Socialdemokratiets Vegne for nogen Tid siden har fremsat her i Tinget, og det glædede mig herunder at spore, at det ærede Medlem dog ikke er saa misfornøjet med det Forslag, her er fremsat, i Sammenligning med hans eget, men tværtimod gav Tilsagn om at ville forhandle paa Grundlag af det her foreliggende Lovforslag.

Det forstaaer jeg nu egentlig meget godt, for det Forslag, jeg har fremsat her, med Tilføjelse af de Bestemmelser, som jeg vil søge gennemført med Finansudvalgets Samtykke, anviser jo den praktiske Løsning af de Opgaver, som det ærede Medlem stiller i sit Forslag, medens det ærede Medlems Forslag egentlig kun gik ud paa dette, at der nedsættes en Kommission, der skal overveje alle disse Spørgsmaal.

Det var, ligesom det ærede Medlem ogsaa i Dag udstødte et Suk efter denne Kommission. Det ærede Medlem udtalte: Vi trænger til et Generalopgør over de sønderjydske Forhold, vi maa have en Kommission, der skal overveje det alt sammen. Jeg er fuldkommen uenig med det ærede Medlem i denne Betragtning. Vi har en forbavsende Evne her i dette Land til at foretage Generalopgør og til at nedsætte Kommissioner; men Evnen til at udføre Handlinger, der betyder noget, staaar ikke i Forhold til vor Evne til Generalopgør og Diskussioner og Forhandlinger og Betænkninger.

De Oplysninger, som her er fremkommet om den Kommission vedrørende Sindsygehospitalerne, der blev nedsat 1921, og som afgav Betænkning 1925 — en Betænkning, der gik ud paa, at der skulde bygges et Hospital dernede, hvad dog ikke skete,